

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Bárány-szálloda.

Csak bérmentes leveleket fogadunk el.
Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj:

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva.

Negyedévre - - - 1.-
Poly év végeig - - - 270

Egyes szám 10 kr.

NÉPJOG

A SOMOGYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI (48-as) PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen minden csütörtökön.

Hirdetések fölvetetnek
helyben a kiadóhivatalban.

Budapesten Goldberger A. V.
irodájában, szervita-tér 3. sz.

Bécsben Daube G. L. és társá-
nál, Wollzeile Nr. 12.

Párisban Rudolf Mosse, 40 rue
notre dame des Victoires place
de la Bourse

Frankfurtban a/M. Daube G.
L. és társánál.

Választási naptár.

Az orsz. képviselőválasztások eddig ál-
talunk tudvalevő megállapodások szerint a
következő sorrendben fognak végbemenni:

Junius 24. Abaujm., Aradm., Árvam.,
Baja, Borsodm., Budapest, Csongrádm., Bácsm.,
Gömörm., Komárom, Hajdum., Háromszékm.
Hontm., Kolozsm., N.-Várad, Nógrádm., Nyit-
ramegye, Nyiregyházyv., Pécsv., S.-Szt.-György,
Somogy, Szamosujvár, Szarvas, Szeged vá-
rosok, Szepesmegye, Szolnok-Dobokam., Tol-
namegye. Vasm., Veszprémmegye, Zalamegye.

25-én Aradv., Biharm., Brassóm., Fiume,
Gyöngyösv. Kis-Küküllőmegye, Kassavárosa,
Krassó-Szörénym., Miskolcz, Oláhfalv., Pan-
sova, Szatmár-Németi v., Székelyudvarhelyv.,
Ungm., Udvarhelym., Zólyomm.

26-án Aranyos-Tordamegye, Czegléd,
Esztergommege, Eger város, Esztergom vá-
ros, Pestm., Makó, Székesfehérvárv., Szentsev.,
Vác.

27-én. Békésv., Györv., Halasv., Kézdi-
Vásárhely, Körmezv., Liptó, Marosm., Po-
zsonyv., Pozsonym., Selmezt v., Szathmár-
Németi, Szebenm., Temesm., Temesvár város,
Torontálm., Trenesém., Turócsm., Ujvidék v.,

28-án. Arad, Baranyam., Györm., He-
vesm., H.-M. Vásárhely, Hunyadmegye, Sár-
rosm., Sopronv., Szabadka, Szabolcsmegye.

29-én. Abrudbánya, Alsófehérm., B.-
Gyula, Jász-Kun-Szolnokmege, Kecskemét,
N.-Kikinda, Zombor városok.

30-án. Baresmegye, Beregmegye, Deb-
reczen, Károlyfehérvár v., Kis-Kun félegy-
háza, Gyulafehérvárv., Szathmárm.

Julius 2-án Pápav., Szilágyom., Zentav.,
3-án Czegléd v.

Szavazás napján.

Oltsd ki szibaritai korrupció mér-
gével, vagy szorítsd ki az elszegényítés
végső pontjáig csavart adóprézeléssel
a honpolgárok kebléből az egyéni, er-
kölesi önállóság s függetlenség termé-
szetadta jogos érzetét: zsarnoki önkény
szolganépévé alacsonyítád nemzetedet.

E sorsát a nemzetnek érezte-e a
nagy Széchényi, midőn azt mondta, hogy
Magyarország nem volt, hanem lesz?

E sorsot akarta-e Deák Ferencz,
midőn 48 helyett a 67-es alapot felállítá?
Nem ezt az alapot erősítette-e meg 78-ban
a reakció? s nem azért küzd-e jobb
ügyhöz méltó kitartás és minden áldo-
zattal ma is a választási mozgalmakat
árjában?

No már azok, kik a nép ügyétől
különvált ügyük absolut igazságosságára
nem támaszkodhatva, csupán a holt anyag-
erő, csupán a pénz hatalom fizikai emel-
tyűjénél jogva mozdítható néptömeg merő
mathematikai számennyiségével törek-
szenek céljuk-t, a morális sulyerő szám-
bavétele nélkül győzelemre juttatni a vá-
lasztásoknál: logikai következtetés tör-
vénye szerint ítélve, minden józanul gon-
dolkozó s lélekismeretes politikus őszinte
elismerésére nyilván nem azt tanúsítják-e,
hogy ők a népet magát jogaival és érde-

keivel együtt saját ezéljük határán kívül
tényezőül nem veszik és nem tekintik;
hogy tehát e szerint a nép érdekét fel-
ölölő demokráta alkotmányosságot is csak
ajkaikon pengetik, de szívök távol van
tőle, sőt bukására törnek a nélkül, hogy
meggondolnák: nem szolgál-e ez kárára
az össznemzetnek és így saját érdekük-
nek is?

Mert hát ugyan minő intenzióból
kiindultnak lehet vallani azt a törekvést,
mely ezélül tűzé a 48-ki törvény esz-
me alapján alkotmányossá lett népnek,
önözélsága félrevelésével, a nemzet fő-
ezélja, a teljes függetlenség elérésének
érdekében összpontosulni kellő egyetemes
erkölesi és politikai erő irányában merő
holt eszközzé deprimáltatását (visszatörpi-
tését?) Hisz kérdezzük meg csak, melyik
nem akarja a még egészen el nem korte-
sített vagy korcsosított népből is 67 he-
lyett a 48-at? Melyik nem akarja a füg-
getlen hazát s mindazt, a mi független-
ségnek attribútuma (kelléke)? Mi okból
és micsoda fátumnál fogva nem lehetne
hát teljesen független a közhaza, ha ezt
a nemzet a szentesített törvények alapján
egyesített közérővel akarja? És a kik
nem akarják, vagy miként egyik képvil-
selőjelölt a szigetvári kerületben, nem
látja még idejét, a függetlenné lételnek,
miért törekszenek a népet is, a mely
akarja, oda vinni nemesak kapacitálás,
de vesztegetéssel is, hogy az se akarja?
Hova visz, hazafias aggálylyal kérde-
zzük, hova visz, ugyan hova kell, hogy
vigyen főleg a magyar faj legtisztább
természeti erkölcsü és érzelmü földmives
népnek a korrupció örvényébe mesterkél-
t uton belesodortatása? Ezt a népet tani-
tani és vezetni, nem pedig rontani és fél-
revezetni kellene azoknak, kiknek ez mód-
jukban és hatalmukban áll. S mindezt
nem-e a nemzet szent ügyéért, melyben
minden erő, minden hatalom koncentrá-
lódik? Mi a ezél a nép erkölesi önálló-
sága s függetlensége megsemmisítésében?
Hol lesz ennek a vége s ki fogja megadni
az árát?

Nemzetellenes reakciónárius tenden-
ciával szaturált (eltelt) népet lehet találni
a szegény haza határain belül is a ma-
gyaron és a vele testvéresült becsületes
németen kívül: legalább ezt óvnák meg
a korrupció örvénye szélére huzcolta-
tástól, hogy végre is tudhatnók tisztán és
biztosan mérlegelni a nemzet politikai
álláspontjának erkölesi sulyát. De mit
tudhassunk ahhoz, midőn „a pane met cir-
censes“-féle rémszavakat véljük már is
utczákon át hallani a néplárma e merész
hangjaiba: „oda menjünk szavazni, a hol
fizetnek!“ vagy pedig ezekben: „ha nem
fizetnek, ne is menjünk.“ Rettenetes ál-
lapot ez, mely azon pontra juttatá már

is a nép egyrészt, a hol az érzéktelen-
ség megkövesült kérgében összezugo-
rodva, lelketlen makacssági helyzetéből,
semmi erkölesi motívum nem, de egyedül
a kész prédavágy leskődő ingere képes
csak kimozdítani. Videant consules!

És minő gyáva, lelkiismeretlen, de
ravasz kifogással élnek az ellentábor vi-
tézsei az ellenük intézett vádnak nyakuk-
ról elkárosítására. Egyike a kifogások-
nak ez: „hát mért hagyja magát a nép
megcsalni?“ No már a hol a szabad csa-
lás elve megengedhetőnek deklaráltatik:
ott nem ismerik a morált és az igazsá-
got; ott a korrupció terjedésének azok
nyitnak utat, kiknek kötelességük volna
azt a közmoral és igazságfentartás szem-
pontjából elzárni. A „finis sanctificat me-
dia“ (a ezél szentesíti az eszközöket)
gonosz elvét gonosz szellemek találták
ki, s csak is azok üzük és követik. Tes-
sék ily uton győzni urak; győzelmetek-
ről elmondhatjátok Muráddal: ilyet csak
ellenségemnek kívánhatok.

Másik kifogás vagyis fortély, mely
hallható, ez: „miért ne adhatná el vá-
lasztói jogát és vehetné meg akárki ná-
lunk is úgy, mint Angolországban“. Las-
son az agarakkal! Ez is olyan észindok
nélkül szükölködő moráltalan Zofisma,
mely legtöbb embert tévutra visz.

Angolországban talán eladhatja
választói jogát akár ki, mert Angolhon
teljesen önálló független ország levén,
más pártnak nem adhatja el, mint vagy
a Thory vagy Whig pártnak. Ugyde
mind a két párt tiszta angol nemzeti párt,
mely nem a nemzeti összes erő központ-
ján kívül eső idegen érdekek ápolása
ezéljából veti sulyát a politika mérle-
gébe, hanem az ország legfőbb érdeké-
nek állandó egyensúlyban tartására egye-
síti a nemzet erejét, akár Whig, akár
Thory-kormány emelkedjék ki győzel-
mesen a nemzet politikai küzdelméből.

Igy van-e ez nálunk?

Dehogyan van így.

Tehát hogy úgy legyen: éljen az 1848.

VIKÁR JÁNOS.

Mi köll a mi pártunknak?

A kormánypártiak azt mondják: ők nem
sokalják az adót s örömet fizetik, mert a
hazának adják. A baloldaliakat hazafiátlanok-
nak tartják, a miért az adót sokalják. Ebből
az következik, hogy ők szeretik jobban hazá-
jukat.

Mi is mondjuk, a hazáért áldozni kell,
áldozza oda mindenki utolsó garasát is, ál-
dozza, ha a szükség úgy parancsolja,
utolsó csepp vérért is.

A kormánypárt persze szereti hazáját,
ámde az ő hazájukat Osztrák-Magyar-
országna k nevevezik. A bal csak Ma-
gyarországot tartja hazájának, ha zú-

gólódik az adó minduntalan emeléseért, az újabbnál újabb adóterhek behozataláért, azt azért teszi, mert a kormánypárt hazájának Osztrák-Magyarországnak kell fizetni, holott ha az adónak csak fele részét adnók is Magyarországnak, Magyarország virágzó, boldog ország lenne.

A kormánypárt hazájának a szive Bécs a balok hazájának a szive Budapest. Azért zúgolódik a bal a sok adóért, hogy annak legnagyobb része Bécsbe megy, s abból a mi hazánk szivébe nem kerül vissza semmi, és épen ezen okon Magyarországnak vérszegénységben kell kimulni.

Mit kap abból vissza, a mit a közös hadsereg tartására kiad? Van Magyarországon egyetlen fegyvergyár is, hol a magyar iparosok tanulhatnak, vagy élelmüket megkereshetnek? A közös hadsereg felszerelését adják-e oda valaha magyar vállalkozóknak, hogy a haszonnak némely része legalább a magyar iparosok zsebében maradjon.

Vagy mit kap vissza Magyarország, a baloldaliak országának fővárosa, Budapest, a Magyarországnak által fizetett magyar király udvartartási költségeiből? Semmit, mind és mind a kormánypártiak hazájának, Osztrák-Magyarországnak fővárosa, Bécs emésztí fel. Ezért zúgolódik a bal a sok adóért, mert nem Magyarországnak kell fizetni.

A kormánypártiak azzal ámitják egymást, hogy Magyarországnak, mint önálló államnak több kiadása lenne, mint most van.

Feltéve, hogy ha ez igaz volna is, sem lenne az adó olyan terhes, mint most, mert az a pénz, mit akkor fizetünk, bent maradna az országban, s egy, vagy más czímen ismét visszakerülne az adózók zsebébe.

Ha nemzeti hadseregünk lenne, sem katonaruhát, sem fegyvert nem kellene külföldön csináltatni, hanem készíttetnők Magyarországon, a fegyvert magyarországi fegyvergyárban, a ruhát Magyarországon készült posztóból, magyar iparosok által, így aztán a forgalomba jönne az adó czímen befizetett pénz, ipar, kereskedelem emelkednék.

A vér, mely a szíven keresztül fordul a test minden részébe, erőben tartja az egész testet, míg a vér gyakori kicsapolása a test elerőtlenedését vonja maga után, és azért zúgolódik a bal, mert a mostani adórendszert nem tekintheti másnak, mint Magyarország vére kicsapolásának.

Ámde csak üres állítás az, hogy Magyarországnak többbe kerülne államisága, mint provinciális szerepe.

Abból a pénzből, mit nyugalmazott tábornagyoknak, tábornokoknak és isten tudja miféle nyugalmazott vitézeknek — kik Magyarországnak egy órájukat sem áldozták s kiknek száma nem hogy apadna, hanem évenként szaporodik — kell fizetnünk, abból takaros honvédsereget ki tudnánk állítani.

A magyar honvédet rövid idő alatt ki lehet tanítani, s a magyar honvéd — ha hazáját vész fenyegeti, — magyar vezényszóra az eke szarva mellől is kész csatába menni.

Nekünk nem parádé kell, hanem katonaság és munkás kéz, s ez a magyar honvédban együtt megtalálható. Ezért nem lenne nekünk több a kiadásunk.

A mi büszkeségünk.

Valami obskurus huncfut agy nem átalotta kifundálni a mi pártunkról, hogy az a népből toborzza elemeit, s így tisztességes párt — már mint a kormány párt — nem tehet egyebet, minthogy le-szo-rít-sa a térről, hol csak lehet.

Mióta a világ annyira fejlődött, hogy az emberek egymás fölött uralkodásra vágytak, mindig akadtak, kik emberi voltukat levetkőzve, a hatalom kedvéért megtagadták a népet, melyből ők maguk is valók s káromlással illették az eszméket, melyek a nép boldogítását célozták, és elitelendőnek tartották azokat, kik ez eszméket valóítani akarták.

A történelem tele van ilyen salak-elem bünlajstromával. — Hát még azok a kicsinységek, kik nem juthatnak még az árulók, korbácsolni való nyomorultak közt sem a történelem lapjaira, akik a közélet ágazataiban végzik robotban — kicsiben — néparulásnak nevezhető mesterségüket, kiket egy mosoly és kézzorítás, czím és rang, vagy kenyér és parancs üz nyomorult mesterségük átkos utain: menyiszer véttenek a közöshaza ellen névben becsületben és érdekekben, s a nép ellen, működésben, szolgáltságban?

Követhet-e el agy nagyobb vétket, toll rutabb árulást a haza és a nép ellen, mint midőn ilyen eszmét gondol ki és vet papírra? Nem-e a nép maga a nemzet, az a hazát fentartó elem, mely áldoz és munkálkodik azokért is, kik nem érdemlik? Isten, természeti jog és alkotmány nem olyan jogot biztosít-e az egyszerű polgárnak, mint a biboros urnak a köz-és országos ügyek intézésében?

Érheti-e vád a jog és alkotmányos szabadság szempontjából a népet, ha a terhek sulya gondolkozni és tenni készíti a könnyelmű hatalom ellenében? S ítélete nem nagyobb sulyal bír-e szabad országban, mint czimeres és biboros urak ítélete?

Vigyázzanak azok, kiket előcsatázásba küldött a hatalmi parancsszó vagy pártérdek: ne gyujtsák fel az osztályharcz szenvedélyét, ne keserítsék otrombaságokkal az élet legnehezebb sulyát hordozó népet!

Magyarországon a magyar nemzet, a magyar nép az ur, az érzi a terhet, az tartja fen az államot, — tehát a nép pártja a magyar nemzeti párt.

A nép dolgozik, izzad és fizeti az alkotmányos terheket; a nép katonát ad az államnak s elvértik ha kell, a hazáért; a nép megadja a királynak, ami a királyé, a hazának, ami a hazáé; a népfelség, az a hatalom, mely örök, melyet le lehet ugyan bizonyos időre igazni, de mely még is előbb utóbb kivívja jogait, melynek erejénél fogva ítélt a jogtiprók felett.

A nép ítéletét csak a buta gög kicsinyelheti, törekvéseit csak obscursus agy tarthatja megakadályozandónak, s csak az nevezheti ki, aki önmagának érdekét is kész a hatalom szabad rendelkezésére bocsátani.

A nép, a függetlenségi párt, az egész nemzetnek, a hazának érdekeit védi: árulója a nemzete és hazája érdekének, ki a függetlenségi párt törekvéseiben vétket lát.

A függetlenségi párt büszke arra a

népre, melyet a tiszta érzés köt hozzá. S az a nép még akkor is elvei mellett, a haza érdekében fog küzdeni, midőn azok a nagyhangu honmentők a tizedik vagy tizenegyedik kormány leigázása után a tizenötödik kormány politikáját magasztalják egekig — a kenyérért.

Ne higgyünk a szavuknak.

— Az iparosok figyelmébe. —

Az ipartörvények 1872-ben meghozatván, Magyarország iparosai azokat megdöbbenve fogadták. — Ilyen törvény nem kellett senkinek.

Hét évig türték az iparosok, várván e nyomott iparviszonyok jobbiafordulását, míg végre, midőn a hazai ipar már-már mindinkább csaknem a végletekig süllyedt, — hivattott egybe 1879. évben a II-ik országos iparos kongresszus.

Ez országos iparos gyűlésen több mint 500 ipartársulati küldöttség káros voltát, oly határozatokat hozott, mely egyedüli utmutató hazai iparunk felvirágoztatására.

A gyűlés a maga kebeléből központi bizottságot nevezett ki, mely bizottságnak feladatául tétetett, a kongresszus határozatait értelmében, az ipar törvények módosítása iránt az országgyűléshez az 1879. év őszén be is terjesztett. E kérvény az 1880. év május hó 21-én vette tárgyalás alá, de — miután az illető szakminiszter az iparügyeket még tanulmányozni kívánta — a létesítendő ipartörvény mikénti módosítása tárgyában semmi határozatot nem hozott, s a kérvény az iparügyi szakminiszter urnak adatott ki.

A miniszter megígérte, hogy a mult őszszel egy szaktanácsot hív egybe s e szaktanács ajánlata alapján a legrövidebb időn betérjesztendi az új ipartörvény javaslatot. És szaktanács szaktnác után jött, de az intézkedés mindég és mindenütt elmaradt, valamint az ipartörvény javaslat is.

Az ipartársulatok kérvényt kérvény után küldöztek, süttetve az ipartörvények revízióját, de hiába, a miniszter nem ér rá és nem akarhatja mindég és mindenkinek a kérelmét meghallgatni.

Vártunk. Jött a nyár után ősz, ősz után tél, tavasz, és ígéret ígéret után és mi vártunk!... És a sok ígéret után — semmi.

Ném régen a miniszter egy országgyűlési képviselőnek azt felelte, hogy az ipartörvény javaslattal már a jövő őszszel kész lesz. Mi kértelkedve várjuk. Hát ha az ipartörvény javaslat még a jövő őszszel se lesz kész? Hát ha az illető miniszter akkor már miniszter sem lesz? Vagy hatha még addig egy életre való párt — a függetlenségi talál többségre jutni? No ugy bizonynyal hisszük, hogy nem fog kelleni annyit kérelmeznünk.

Rajta tehát iparosok, itt az idő, most vagy soha! Minden jó érzésű iparosnak fejkék szíven ama népterhelő párt megvetése, mely önálló vánterület feladásával a magyar ipart fejős tehenévé avatta Bécsnek, míg a magyar iparosokat tönkre silányította. Adja szavazatát minden választó iparos oly képviselőre, ki az országot ne csak adósággal igyekszik terhelni, hanem legyen független, szabadon gondolkozó. Ne legyen száján lakat a zsiros kocz és a hivatal, és egyszersmind pártolja az iparosok érdekeit is.

EGY IPAROS.

A választások.

A költő már régen megénekelte, hogy „Minden ország támasza s talpköve a tiszta erkölcs“ s feltételesen azt tette utánna, hogy „ha az megvész, Róma ledől s rabi-gába görnyed.“

Magyarországon e napokban óriási erőfeszítéssel dolgoznak azon, hogy kijelöljék és megválasszák azokat a férfiakat, a kiknek erős vállalai megmentsék a hazát a bukástól, de nemcsak, hanem azt erőssé és virágzóvá is tegyék. E cél helyes, ne-

mes és szent, de az a kérdés, hogy milyennek az eszközök, a melyekkel azt el akarják érni? A feleletre valóban irtózással gondol az, a ki a közelebbiről elmúlt napokban egy vagy más helyen megfordult. Igen, mert azok az eszközök, a melyeket ma a képviselőjelöltek felhasználnak, a a legrosszabb szándékra, a legnagyobb önzésre és a legnagyobb erkölcsi súlydésre mutatnak.

Hogy egy pár esetet megemlítsünk, a kormánypárti képviselő mandatumának lejártá előtt már egy félesztendővel lejő kerületébe s ott a falusbirón elkezdve felfelé minden államhivatalnokkal, nem véve ki a tanárokat és tanítókat sem, szövetségre lép, és támogatást kér hivatalvesztés terhe alatt. A kenyér pedig minden nap szükséges és elkerülhetlen s a hivatalnok elfojtja érzelmeit, s ítéletet hoz, ügyet végez, ha a perló, a perlett, a folyamodó és panaszló lekötelezi magát. Ha a vádlott történetesen befolyásos ember községében, győzelme biztos, lett légyen bár a legmegbélyegettebb bűnös. Ez az egyik.

És aztán várja valaki, hogy a törvény tiszteletben tartassék, hogy a fiu ne ölje meg apját, a testvér testvérét, a szomszéd szomszédját, hogy a közönséges miveletlen ember ne égesse össze épületét, ne vágja le barmát annak az urnak, a ki ellen most, mivel ellenzék talál lenni, éppen a törvény embere ingerli.

Népünknek, mint minden népnek különös hajlandósága van a részegeskedésre. A zsidót jobban kultiváljamint a papját. Ezt a hajlamot oly jól ismerik a jelöltségre aspiráló urak. A polgártársat karon fogva viszik először saját házukhoz, hogy megköstöltassák azt a híres jószágú szilvori-umot vele, ezután pedig csalogatják a bíró házához vagy épp a zsidóhoz, hol a jelölt ur nevére kontó van nyitva és annyit lehet inni a mennyi kell. Tudunk esetet, a hol, már ezelőtt két három hónappal megkezdődött ez a lélekvasárlás.

Ez még csak hagyján volna tán, de hát ha visszaemlékezünk azokra, a lapunkban is terjedelmesen jelzett, itatásokra, a melyeket a szabadelvűleg dolgozó urak az ünnepeken végeztek, azt kell kérdeznünk, hogy mi lett a keresztény Magyarországból? Ha erkölcsi érzületét elveszítette a nép, hova lettek a rend és közbiztonságra kiküldött biztosai? Erre azonban a hivatottak hallgatással felelnek. Igen, mert a mi itt történik, saját művök. Igen, mert nemcsak megengedték, hanem közrejárta abban, hogy minden kis faluban két három helyen ütessék csapra egy-egy hordó?

Eddig az ünnepek arra való voltak, hogy a nép vallásos vágyait és szükségét kielégítse, lelkét nemesítse, testét pihentesse, s élvezze a családok és barátok társaságát. Ma már a templomban muzsikaszó, ujjongás, lárma, káromkodás és verekedés üzik szét a még összejövöket is. Ma a templom helyett a kocsmába terelik őket; a család szentélyét megzavartatják a fertelmes, részegítő italok által, és — oh jaj — mindazt azért teszik, hogy a szegény népnek hozzák meg az esztét, hadd tudja kire szavazzon. Ez a második módja a szabadelvű választásnak.

Valóban nemes eszközök egy szent cél elérésére!

De hát azt hiszik-e azok, a kik ily

művet végeztetnek, hogy e részegségi állapot mindig így fog tartani?

Hát nem gondolnak soha arra, hogy a részegséget józanság szokta követni, és hogy mielőtt hozzá fognának a haza boldogításához, már kinyilik szemök, már találkozni kell a férjnek nejével, s az atyának fiával? Ugyan kérjük, mondják meg, milyen kibékítő eszközöket tudjunk felajánlani a háborgó családoknak?

Gondolnak-e kérjük tovább, a nagy közönségre, a melyből a haza — melyet kormányozni akarunk — áll? Ha megbódítanak, elsúlyesztenek minden vidéket, a hol még helyök van, remélhetnek-e valamit? Fogadom, hogy jót jogosan remélhessenek. Szünjenek meg tehát az erkölcstelen lélekvasártól! Ne súlyeszszék el jobban a szegény hazát. Gondolják meg, hogy a gyermek az atyjától többet tanul, mint az iskolából. Nézzék meg azokat a falvakat, a melyekben éppen ez eljárás miatt ma holnap nem lesz egy megbízható becsületes ember.

Önök mind hozhatják majd a törvényt, ha ide lenn az erkölcsöt — az ország támaszát és talpkövet, összerontották; mert azok nem fogják megmenteni a népet és a hazát a biztos bukástól. Ne feledjék el, hogy önök vannak a népért és nem a nép önkéért.

A legnagyobb nap.

Pénteken a legnagyobb ünnepek egyikét üli megyénk polgársága.

Kibontva a zászló!

Hála érte az igazságos istennek. Hála jogért a legnagyobb magyarnak: Kosuth Lajosnak.

A lelkesedés, az odaadás és érdeklődés a választás iránt, — bizonyos zálog nekünk a felől, hogy a közjó érdekében hazánk, nemzetünk nagyságáért, szabadságunkért, függetlenségünkért folytatott igazságos, önzetlen küzdelmeinktől nem maradhat el.

A függetlenség dicső eszméje, melyet annak idejében — az apostolokhoz hasonlóan — alig néhányan irtak zászlójukra, hódít országzerte, fent és lent, nemzetünk értelmes polgárai között. Ez az eszme nem emberektől, nem emberek által lett, ezt maga a teremtő plántálta szivünkbe. Isten nem akar ámitani minket, ennek élni, valósulni kell. Istennek, hazának, önmagának ellensége az, ki más zászló alá sorakozik.

A függetlenség eszméje él és diadalmaszkodni fog, mert az apostolok, kik küzdenek érte, nem szükkölködnek szent lelkesedés nélkül, bizunk bennük, hogy készebbek lesznek meghalni inkább, mint megtagadni a „törhet, de nem hajlik“ jelszót.

De nem elég csak néhány küzdőre, támaszkodni.

Mindnyájunk ügye ez, küzdjünk érette mindnyájan, s ki apostol nem lehet, legyen segédkező mellette, mint amaz első apostoloknak is voltak segédjeik, és különösen most e nap küzdelmeiben kötelességünk résztvenni.

Már közelg az idő, midőn az egyszerű, de becsületes ember, a magas polczon ülő büszke urral egyenlően gyakorolhatja polgári legszentebb jogát a választási urnánál.

Addig, míg eljött az idő, sok kísértésnek lettek kitéve t. választó polgárok, sokszor átlépte küszöbötök az a közönséges kenyéren tengődő bérencz, vagy vakon hódoló alattvaló, ki máskor meg sem lát beneteket s szégyenelné veletek máskor szót váltani.

Vigyázzatok! hazug ígéretekkel, „ezüsthangok csengésével el ne hagyjátok magatokat ámitani, hazánk önállósága, függetlensége van a kockára feltéve; minden magyar ember szálljon önmagába, s félretéve minden magánérdeket, félretéve minden személyimádat, hazafiui szent lelkesedéstől vezetettve, sorakozzék azon zászló alá, melyre az van írva: „A haza minden előtt!“

Ha az önérdék-kufárok ki fognak korbácsoltatni a szabadság, egyenlőség, testvériség szent templomának ajtajából, ha a függetlenségi vágy erőt vesz minden kebelben, az önérdék által lenyűgött szolgaságon, higyjétek el, a magyar nemzet jobb napokat lát, s még örvedetesebb ünnepet fog érni.

Jellemző.

Föl se tűnt mindenkinek és magunk is az utolsó pillanatig némán figyeltük e tünetet. Hanem most már ime nem hallgatjuk el:

A választási mozgalom az egész országban rég megindult, a miniszterek azonban hallgattak, holott az elvek s a politikai irányzatok fejtegetésében éppen nekik kellene a mozgalom élén állani.

A miniszterek közül csak Kemény felszólalása jelezte; a miniszterelnökről pedig mondták, hogy nem is fog választói beszédet mondani, pedig neki kellene a saját pártjabeli választásoknak megadni az elvi irányzatot, valamint neki kellene megismertetni a szegény országgal, hogy mi az elve, mi a programja a melyet maga elé tűz: hogyan gondolja rendezni a pénzügyeket, reformálni a felső házat, ujja alkotni a közigazgatást, elősegíteni a földmiveles és ipar érdekeit?

De a miniszterium hallgat, ezért sem bírunk nálunk elvi színvonalra emelkedni a választások.

Minek is a program, minek a magas elvi színvonal?

Legjobb argumentum a bor és az elvi vitát feleslegessé teszi a pénz.

Azért nálunk a választási mozgalmak mindég egy-egy szégyenítő bélyeget nyomtak közéletünk homlokára.

Polgártársak! Gyalázat arra, ki még most is képes áruba bocsátani lelkét s megtagadni szegény hazáját.

Egy és más.

Rosz nyelvek beszélnek, hogy hasztalan dobjuk felszínre az igazságot, mert minden olyan lapot, melyben valami igazság is van — az „ixi“ jelölttől elzárnak.

Azok a hízélgéshez és csuszáshoz szokott nagyurak tették a népet igavonó barommá, és a hazát rabországgá, — mert a hazát csak annyiba tekintették — mint birtokaikat s a népet, hogy pazarlásaihoz pénzt keressen. Tisztelet és becsület a kevés kivételnek. Azért szolt a haza legnagyobb költője oda: dicsőséges nagy urak, hogy vagytok? — Nem viszked-e egy kicsit a nyakatok?

Nem ártana az ellenfélt is tiszteletben és becsülésben tartani, mert jöhet nagyon gyorsan idő — a villany és gőz-százádában, hogy ugyanazon nép, mely most megvásárolva és megitatva éljenti kiált; halált is kiálthat.

*

A népnek a demoralizációja már annyira kiterjedt, hogy fájdalom nem arról van szó, mi a jelölt elve, hanem tud-e fizetni a választóknak? És az még szomorubb, hogy ahelyett, hogy az ily súlydedtség és immoralitás ellen a hit és erkölcs felszólalának, — a többek rendesen velük szavaznak. Kell-e ennél nagyobb lelkiismeretlenség és megfélekedés?

Nem lesz csoda, ha ma-holnap odajutunk, hogy pénzért a Csóri Szevit is meg lehet választani.

Az is téves, sőt bűnös fogalom, ha a helyi érdeket hangoztatják; — mert ha ezen téves, szükkeblüségre és hazafiatlanságra valló gondolkozás a választó kerületekben tulsulyra vergődnek, elveszne a haza.

Minden becsületes gondolkodásnak kötelessége elnémitani az egyéni és helyi érdeket a H a z a szent érdeke előtt.

Az a helyi és családi gondolkodás döntötte a nemzetre millió meg millió számra az adósságot, melyet még a nyomorgás mellett sem bírnak nemcsak mi, hanem a késő utódok sem kifizetni.

Évek óta nem hallott az ember panasz, zugolódás és keserű hangoknál egyebet a polgároktól, s ma, midőn érthetően adhatnának panaszuknak kifejezést, gyáván meghunyászkodnak, vagy azon táborba küldik a szaporitást, melyet uton utfélen szidalmaztak? Hol itt az egyenes polgári gondolkodás és erkölcsi érzület? Bizony megérdemlik, hogy az üngőt is leárverezzék róluk.

Tudjuk jól, hogy az igazság fáj nagyon sok egyéneknek; de végre is a kötelesség parancsol. Ugy is sok dologra kénytelen a hallgatás, vagy a feledés fátyolát borítani azon tény — hogy emberek között élünk.

A mai svindler és hóbotos állapotokat jellemzi az — hogy telerakták a főteza házaikat pecsovics lobogókkal, még ott is, h o l s z a v a z ó n i n e s, vagy a szavazók a szabad gondolkodás és hazafiság igaz hívei. Hogy a házakkal bíró nyárszolgárok, vagy magyarul mondva s p i t z b ű r g e r e k mindig pecsovicsok voltak — kevés kivétellel, azt lobogó nélkül is tudja mindenki. Hiszen; ha maguk között vannak, még m a g y a r s z ó t sem hallani tőlük, csak mikor a királyi és házbér addért a kormányt szidják, de azért mégis meglapuló nép, mikor kenyértörésre kerül a dolog; mert annak szolgálatába szegődnek, kit legjobban szidalmaztak. —y—y.

KERÜLETEINK.

Balpárti jelöltek:

Kaposvár: **Németh Ignác.**
Csurgó: **Madarász Andor.**
Lengyeltóti: **Szalay Imre.**
Mareziali: báró **Mednyánszky Á.**
N.-Atád: **Szabó Kálmán.**
Szigetvár: **Fornszek Sándor.**
Szill: **Gruber János.**
Tab: ifjabb **Csorba Ede**

Jobbpárti jelöltek:

gróf Zichy Ödön.
Somssich Pál.
Jankovich Tivadar.
gróf Széchenyi Pál
gróf Somssich Imre.
Senki.
Sárközy Aurél.
Fekete Lajos.

Szalay Imre vasárnap tejezte be körutját a **Lengyeltóti**ban történt beszámolóval. A választókerület e központján való fogadtatás méltán befejezte a tüntetéseket, — ő t e z e r r e tehető nép előtt, melyben az ő s s z e s kerületi községek képviselve voltak, történt a bevonulás. A városban kívül nyolczvan lovas s 24 kosorus leány várta a jelöltet; diadaliv. ággal lepelt emelvény állott a piacon. A lelkesedést nagyban fokozta **Aigner** és **Ritzinger** ügyvédek talpraesett szónoklata, a kik a hallgatóság viharos tetszésnyilatkozatai között jellemezték az ellenpártiak eljárását. Szalay programja hatalmas eljen-kiáltásokra fakasztotta a polgárságot, Estefelé Szalay még elnézett **Varjaskérre** és **Tót-Szt. Pátra**, hol a nép megérkezett észrevéve, leirhatlan szeretettől sarkaltatva, pár perc alatt összefutott s hallgatta a **Krátky János** által hozzájuk intézett beszédet. E nép apraja-nagyja szinte rajongásba menő ragaszkodással környezi jelöltjét. A kocsi messze a helységen kívül kikísérték. Szalay ekkor megköszönte a szívből jövő, mesterkéletlen fogadtatást, — Ezzel Szalay körutja a kerületben véget ért. A mi most jön: g y ő z e l e m.

Németh Ignác a kaposvári kerület képviselő jelöltje 19-én látogatta meg a kaposvári választó kerület déli sarkát, kezdet óta egyik az ellenfél által minden választás idején kivett háló, csábító ígéretek és vesztegetések erkölcsrontó eszközeivel ostrom alá vett

48-as pártnak termékenyítő meleg fészket. Ez a fészkek hű maradt magához, hű maradt az elvhez, melynek szelleme anyai szárnyakkal fedezé mind ez ideig, hogy a kakuk madár bele ne rakhassa tojásait.

Német- és Magyarlad, Patosfa és Hencse tisztán és biztosan állanak az idegen elem alattomos utakon befészkelődni minden mesterkelt eszközökkel megkísérlett törekvéseitől. Az egy Hedrahelybe volt csak képes Kadarkut szomszédságából vészes tojásait a kakukpárt a hatévvel ezelőtti választáskor, a 48-as anyai párt saját erejének tulbecsülése s ebből folyó elbizakodottsága, s ismét ebből folyó önrökadás elmulasztása vigyázatlansága, legfőképp pedig a kalauzoló és vezérlő szellemek hazulról elköltözése miatt át és lerakni, amint az akkori kortesnotából ezen passus szerint értesülhetünk:

„Kadarkuti Mihókák —
Máskálnak mint piézák —
Szívják a balpárt vért,
Hizálják a magukét.
Horják . . . ies zászlóit,
Zsebre rakiák bankóit.“ stb

Azonban az akkori nóta ma is fentartja jogosultságát, s úgy látszik nem is akar engedni elvülhetésre alapított jogából mindaddig, míg a szöveg a' appártja, t. i. a balpárt véreből a bankók bőségével táplált hizlaldás, meg nem szünend. Azonban Hedrahely is észrevette magát, s a birkaesánk lakomára nagy étvágygyal Kaposvárra bekortesített vagy bekortesített egypár ember az aranyborjút vagy aranyos borjukat imádó gárdából hazaérkezve, azon kérdésre, hogy jól laktak-e? nyakukra mutatva, ezt felelék: „idáig vagyunk!“

Tehát képviselő jelöltünk lombkoszorozott erdőben képzelheté magát, midőn a német és magyarlad templomból kiözlött s kalapjaikon zöld tollakkal ékeskedő nép koszoruja közepette megállott, hogy elmondja programbeszédét. Nem lehet leírni azt a lelkesedést és örömet, mely a hallgató sokaság figyelmes arcáról lesugárzott. Mi volt ez más, mint a kitartó elvhűség s hazafias önbeszerzet mindentmondó kifejezése. Az éljenekkel üdvözölt s éljenektől kísért jelöltünk innen delutánra, számos választók, s élükön a tantorihatlan elvű s érzelmű m.-ladi lelkeszszel- a hedrahelyi főgyökeres balpárti községet látogató meg, elébe vonult zászlós bandérium kíséretében. Itt is hasonló lelkesedéssel fogadá a Visnyéről is átjött néppel szaporodott zöld tollas sokaság igazi magyar zamatu, a nép értelme és szívére mézharomként folyó program előadását, melyet a hallgatósereg, főleg Kossuth Lajos nevének említésénél közben közben lelkes éljenekkel fűszerezett. Az éljenzések elhangzása után B. L. m.-ladi lelkész állott fel az emelvényre, népszerű modorban, konkrét példákban világosítván a politikai helyzet nyomorúságát. Majd ezután V. J. az ismert, és többnyire félreismeret népember nevével meg a figyelemben még bele nem lankadt hallgatóságot élénk előadásába szőtt tanulságos mesével, melyek közül legnagyobb hatást keltett a gesztenyének a kérés körmű és tenyerű majomnak az engedelmesség és türelmes macska által saját gyomra előnyére történt kikapartatása. Vehet belőle leczkét a joga helyett bankót kapargató — ha tartózkodunk is mondani, hogy „vörös száju“. de igazán vörös fejű népség.

Hedrahelyben a püspöki gyűlésen távollevő esperes lelkész vendégszeretetéről ismert házánál a lelkes honleány, mint háziasszony szívességéből a jóhírű baksindói nektárból egy kis felüdülést nyervén a hazai szent ügyben apostolkodó vándortársaság, a bandérium kíséretében az ismeretes balpárti dalnok, melyet a hedrahelyi ifjuságtól zengedeztetni halottunk, szünetnélküli hangoztatása közben, Hencséből érkezett: Igaz, hogy mivel estefelé is járt már az idő, de meg a megérkezés ideje sehol sem volt dobra ütve, semmiféle muszájos hivatalbeli apparátusság nem várt bennünket, véletlennek tünt fel meglepetésünk. De a választó nép az a becsületes hazafizérlmü, az anyagi megkísértést s ostromtámadást érzévarként kiállott csekély számú serege a Leonidáskü szellemi vezérnek, a melyből csakis a Kadarkuton kifomált és a Kaposváron fel állított aranyborju bálvány imadására, s a néptisztelet végett be is hozott, de ekkor tá-

vol volt bíró hiányzott, a lobogó zászlók, dalzengések és Németh Ignácot illető éljen kiáltások kevés idő mulva az iskola előtti szabad térségen egy lábíg megjelent. Kelle tovább mondanunk, hogy jelöltünk győzelmének innen is biztosan nézhetünk elébe.

Innen képv. jelöltünk haza, Kaposvárra távozott, az út töredelmétől kifáradtan egy pártunkhoz tartozó iparostársunk vendégszerető házában magát Kadarkuton megnyugasztalva; ámbár elvtársai szerették volna, hogy a másnap tartandó vásár alkalmára s az itt összegyülekezendő nép hazafias irányban letvilágosítása s lelkesítése céljából megmaradandó volna, annyival inkább, mivel az ellenpárt jelöltje gr. Zichy Ödön is akkor ígért programmosító megjelenését. De ő azt mondá hogy „nem akar oly emberrel egy téren működni“. Olyan emberrel igenis, — ezt már mi mondjuk — a kinek plakátján ez áll: „a kaposvári választókerület képviselőjelöltje“?! Mi jogon és minő program alapján meri ő magát az összes kerület jelöltjének nevezni? S kik azok, akik őt a kerület nevében, de a kerület tudta és akarata nélkül kinevezték? Talán a Mihókák? No tessék azoknak őt a maguk képviselőjeül meg is választani, s karon fogva úgy bevezetni az országházba, a miképp bevezették karon fogva Kadarkutra.

Van pénz elég! Zichy beszédjéről csak annyit hallottunk hogy ő is tiszteli a zöld zászlót, mert elismeri, hogy az igazság, de azzal ijesztgetett, hogy majd jön a muszka, meg a német, s beszédje végén egy polgártárs így kiáltotta el magát: „hát eddig van. . . ugy hiába jöttünk ide“, melyre a másik vissza kiáltá: „igen is eddig van Zichy, de éljen Németh Ignác!“ és a nép kiáltá: éljen — éljen a balpárt.

HIREK.

— Roncsoló toroklob. Folyó hó 20-án temette el a darányi vasut állomási főnök Keész Károly a harmadik, egyszersmind utolsó gyermekét, kiket a roncsoló toroklob két heti rövid időközben a halál martalékává tett. Az egész vidék mély bánata és részvéte kíséri a közszeretben álló család iszonyu csapását.

— Kodicillus. Mire e soraink az illető választó-kerületbe érkeznek, vége lesz a választási eljárásnak. Csupán a hiv megörökítés szempontjából jegyezzük tehát föl, hogy a hete-i tisztartó minap két csoknyai polgárt hivatott magához s fölbiztatta, hogy néznének el Hetesen egy és más választóhoz, talán lehetne nehányat a Jankovics pártjára áttérteni. Az illető két egyén buzgón fogta a dolgot s eljárt házról házra, de a nagy munkaidő miatt honn nem találtak senkit. A mi különben szerencse volt rájuk nézve, mert igen könnyen kiebrudalták volna őket. A nagy járkálás után vissza mentek a tisztartóhoz s kértek tőle egy kis „borraválót“. Kaptak is — husz-husz krajczárt. „Ennyit — uram — ugymond az egyik, a koldus is megkeres, ha egész nap járkál.“ Mire a tisztartó egy forintot adott át nekik. — Pedig az a husz krajczár is elég lett volna egy-kötélre, jegyezte meg maga a tisztartó.

— A kis zászló megette a nagy zászlót Libicz-Kozmán. A falu kutjának gémiere egy ménkü nagy kormánypárti zászlót póznáztak ki, hogy-hogy nem azonban, ez a zászló eltűnt s egy reggelen a balpárti zászló lengett helyében. Libicz-Kozmán azt mondják a polgárok, hogy a zászlót megette a kicsi.

— A Mareziali kerületben sok ember azt mondja, hogy Mednyánszky báró állatorvos. Mi ugy tudjuk, hogy Mednyánszky olyan doktor, ki emberek gyógyítására képesítettett. Hanem ha valamely mameluk azt híreszteli, hogy: állatorvos, legyen. Mednyánszky — m a m e l u k o k a t kurál.

Laptulajdonos: SZALAY IMRE.

szerkeszti és kiadja

KRÁTKY JÁNOS.